

Obsah

Předmluva	11
Úvod	13
1. Politické vztahy mezi Československem a Královstvím Srbů, Chorvatů a Slovinců v letech 1918–1929	27
1.1 Vznik samostatného Československa a Království Srbů, Chorvatů a Slovinců a problémy nástupnických států v prvních letech po světové válce	27
1.2 Vznik Malé dohody	32
1.3 Československo-jugoslávské vztahy v průběhu dvacátých let	36
2. Oficiální politické vztahy Československa a Jugoslávie v letech 1929–1935	41
2.1 Rok 1929 jako zlom v jugoslávské politice	41
2.1.1 Vyhlášení královské diktatury v Království SHS	41
2.1.2 Postoj ministra zahraničních věcí Edvarda Beneše jako určující faktor ve vzájemných československo- jugoslávských vztazích po vyhlášení diktatury	47
2.1.3 Strízlivé stanovisko československého konzula v Záhřebu	56
2.1.4 Československý tisk a Jugoslávie na přelomu dvacátých a třicátých let	60
2.1.5 Reakce československého tisku na vyhlášení jugoslávské diktatury	67
2.1.6 „Kubova aféra“	74
2.1.7 Vnitropolitická situace v ČSR a v Království SHS v létě a na podzim 1929	76
2.1.8 Průtahy s obsazením československého vyslanectví v Bělehradě a střídaní jugoslávských vyslanců v Praze	81
2.1.9 Změna oficiálního názvu na Království Jugoslávie	85

2.1.10 Udělování vysokých vyznamenání jako nástroj propagandy i zdroj sporů a nedorozumění	90
2.1.11 Snaha Jugoslávie o budování pozitivního obrazu diktatury v zahraničí	91
2.2 Jugoslávská diktatura ve svém druhém roce a vývoj československo-jugoslávských vztahů	94
2.2.1 Vnitropolitická situace v Jugoslávii na počátku roku 1930 a její vnímání v Československu	94
2.2.2 Incident vyvolaný kritickými články Františka Hlaváčka	95
2.2.3 Oslavy Masarykova jubilea v Jugoslávii	99
2.2.4 Varovná zpráva L. Vokáče o změně vztahu jugoslávských kruhů k ČSR	104
2.2.5 Úvahy o transformaci jugoslávského režimu na jaře 1930	106
2.2.6 Všesokolský slet v Bělehradě a Čechoslováci	108
2.2.7 Články Setona-Watsona v Lidových novinách	112
2.3 Obnovení ústavnosti v Jugoslávii v roce 1931 a postoj Československa	121
2.3.1 Jednání o obchodní smlouvě	121
2.3.2 Československo a Jugoslávie ve složité evropské situaci počátkem třicátých let	124
2.3.3 Obnovení ústavnosti v Jugoslávii v září 1931, parlamentní volby a ohlas v Československu	126
2.3.4 Reakce československého tisku na předvolební dění a bezprostřední vývoj po volbách v Jugoslávii	129
2.3.5 Články Jeronýma Holečka jako kritika jugoslávské režimu a postoje Československa k němu	137
2.4 Rok 1932	139
2.4.1 Vnitropolitická situace v Jugoslávii a v Československu v roce 1932	139
2.4.2 Zahraničněpolitická spolupráce ČSR a Jugoslávie	144
2.4.3 Konference Malé dohody a Benešova návštěva Jugoslávie	145
2.4.4 Všesokolský slet v Praze 1932 jako manifestace československo-jugoslávských vztahů	148
2.4.5 Druhá Benešova cesta do Jugoslávie v roce 1932	151
2.4.6 Československý tisk a Jugoslávie v roce 1932	153
2.5 Diktatura ve svém čtvrtém roce a ČSR	158

2.5.1 Jugoslávská diktatura na prahu čtvrtého roku a postoj Československa	158
2.5.2 Pokus o fašistický puč v Brně a útěk pučistů do Jugoslávie	159
2.5.3 Podpis Organizačního paktu Malé dohody	161
2.5.4 Postupné obnovování politického života v Jugoslávii	164
2.5.5 Slovenský autonomismus	166
2.5.6 Ekonomické otázky jako příčina častých sporů mezi ČSR a Jugoslávií počátkem třicátých let	169
2.5.7 Hubert Ripka u krále Alexandra	171
2.5.8 Oslavy patnáctiletého výročí vzniku obou států	172
2.6 Poslední rok diktatury krále Alexandra	174
2.6.1 Československo-jugoslávské vztahy v první polovině roku 1934	174
2.6.2 Marseilleský atentát a reakce Československa	178
2.6.3 Reakce československého tisku na atentát a další vývoj v Jugoslávii	186
2.7 Bez krále – pozvolné oslabování československo-jugoslávského spojenectví	189
3. Politická opozice v Jugoslávii a Československo	195
3.1 Politická opozice v Jugoslávii v prvních dvou letech diktatury	195
3.1.1 Vznik prvních opozičních uskupení po vyhlášení diktatury	195
3.1.2 Politická emigrace	199
3.1.3 Teroristické útoky jako prostředek politického boje	202
3.2. Postup královské diktatury vůči opozici	205
3.2.1 Reakce režimu na formování opozice	205
3.2.2 Zestátnění sokolských a orešských organizací	208
3.2.3 První proces s Vladimirem Mačkem	213
3.3 Opozice v Království SHS (Jugoslávii) a Československo	217
3.3.1 Zprávy československého konzula Andriála ze Záhřebu	217
3.3.2 Postoj vyslance Šeby k opozici v Království SHS	220
3.3.3 Katolická opozice v Jugoslávii a solidarita československých katolíků	222
3.4 Případ Svetozara Pribičeviće	225
3.4.1 Pribičevićovo zatčení a internace	225
3.4.2 Pribičević v Praze	232

3.4.3	Pribícevičův odjezd do Paříže	240
3.5	Jugoslávská opozice po přijetí ústavy a parlamentních volbách	247
3.5.1	Postoj opozice k vyhlášení ústavy a parlamentním volbám na podzim 1931 a ohlas técto změn v Československu	247
3.5.2	Marné naděje na uvolnění režimu	251
3.5.3	Studentské demonstrace	254
3.5.4	Opoziční nálady v pražských studentských spolkách	256
3.6	Vývoj politické situace v Jugoslávii po parlamentních volbách	259
3.6.1	Počátky parlamentní opozice v Jugoslávii	259
3.6.2	Konsolidace jugoslávské neparlamentní opozice na jaře 1932	260
3.6.3	Postoj československé zahraniční politiky k jugoslávské opozici v roce 1932	262
3.6.4	Pokusy jugoslávského režimu o navázání kontaktu s opozicí	264
3.7	Jugoslávská opozice od vydání Záhřebských punktací do smrti krále	266
3.7.1	Záhřebské punktace	266
3.7.2	Československo a jugoslávská opozice po vydání Záhřebských punktací	267
3.7.3	Reakce dalších opozičních skupin na vydání Záhřebských punktací	270
3.7.4	Nárůst represí v Jugoslávii a reakce Československa	273
3.7.5	Druhý proces s V. Mačkem a víra jugoslávské opozice v pomoc z Československa	275
3.7.6	Návštěva sochaře Ivana Meštroviče v Praze	282
3.7.7	Pokus Večeslava Vildera o navázání spolupráce s Československem	283
3.7.8	Rozpad bělehradského opozičního centra a nárůst napětí v Chorvatsku na přelomu let 1933 a 1934	285
3.8	Jugoslávská opozice po atentátu na krále Alexandra	287
4.	Problémy zahraniční politiky a rozdílné postoje ke třetím zemím jako třecí plochy československo-jugoslávských vztahů	293
4.1	Itálie	294
4.2	Německo	311
4.3	Bulharsko	320

Obah	9
4.4 Sovětský svaz	334
4.5 Polsko	337
' Závěr	341
Summary	351
Seznam zkratek	355
Použité prameny a literatura	357
Jmenný rejstřík	375